

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 9 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG”, broj 30/12), uz saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo donijela je

PRAVILNIK O NAČINU DOSTAVLJANJA INFORMACIJA O USPOSTAVLJANJU I IZMJENI FUNKCIONALNOG BLOKA VAZDUŠNOG PROSTORA

Član 1

Ovim pravilnikom se utvrđuje način dostavljanja informacija koje države članice dostavljaju Evropskoj komisiji, Evropskoj agenciji za sigurnost vazdušnog saobraćaja (EASA), drugim državama članicama i drugim zainteresovanim stranama prije uspostavljanja ili izmjene funkcionalnog bloka vazdušnog prostora i način podnošenja primjedbi od strana koje su dobile informacije.

Član 2

Ovim pravilnikom se, uz prilagodavanje pravu Crne Gore, preuzima Uredba Komisije (EU) br. 176/2011 od 24. februara 2011. godine o informacijama koje se dostavljaju prije uspostavljanja i izmjene funkcionalnog bloka vazdušnog prostora, koja je data u Prilogu 1 ovog pravilnika.

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sledeća značenja:

- 1) **Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva (ICAO)** je specijalizovana agencija Ujedinjenih nacija, osnovana Čikaškom konvencijom u svrhu razvijanja standarda, tehnologije i podsticanja i razvoja međunarodnog vazdušnog saobraćaja;
- 2) **ECAA Sporazum** je Multilateralni sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (u skladu sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN 1244 od 10. juna 1999. godine) o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja, koji je ratifikovan Zakonom o ratifikaciji („Službeni list RCG”, broj 62/07 i „Službeni list CG – Međunarodni ugovori”, broj 1/11);
- 3) **Uredba (EZ) br. 549/2004** je Uredba Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 549/2004 od 10. marta 2004. godine o utvrđivanju okvira za formiranje Jedinstvenog evropskog neba (Okvirna uredba) i član 1 Uredbe (EZ) br. 1070/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. oktobra 2009. godine kojom se mijenjaju i dopunjuju Uredbe (EZ) br. 549/2004, 550/2004, 551/2004 i 552/2004 u cilju poboljšanja efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema., koja je preuzeta Pravilnikom o utvrđivanju okvira za formiranje jedinstvenog evropskog neba i poboljšanju efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema („Službeni list CG”, broj 22/13);
- 4) **Uredba (EZ) br. 550/2004** je Uredba Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 550/2004 od 10. marta 2004. godine o pružanju usluga u vazdušnoj plovidbi u Jedinstvenom evropskom nebu i član 2 Uredbe (EZ) br. 1070/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. oktobra 2009. godine kojom se mijenjaju i dopunjuju Uredbe (EZ) br. 549/2004, 550/2004, 551/2004 i 552/2004 u cilju poboljšanja efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema, koja je preuzeta Pravilnikom o pružanju usluga u vazdušnoj plovidbi u jedinstvenom evropskom nebu i poboljšanju efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema, („Službeni list CG” broj 22/13).
- 5) **Zajednica, propisi Zajednice, Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, Službeni glasnik Evropske zajednice i države članice** tumače se u skladu sa tačkama 2 i 3 Aneksa II ECAA Sporazuma;
- 6) **Nacionalna vazduhoplovna vlast, nadležni organ, nadležni organ države članice, nacionalni nadzorni organ ili nadležna vlast** tumače se, kad je to primjenljivo, kao Agencija za civilno vazduhoplovstvo;
- 7) **Evropska agencija za sigurnost vazdušnog saobraćaja** (u daljem tekstu: EASA) je agencija Evropske Unije osnovana u cilju razvijanja zajedničkih standarda sigurnosti i obezbjeđivanja njihove jedinstvene primjene u Evropi. Ostali izrazi koji su upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju značenja propisana u članu 2 Priloga 1 ovog pravilnika.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

**DIREKTOR
Dragan Đurović**

**UREDBA KOMISIJE (EU) br. 176/2011
od 24. februara 2011. godine
o informacijama koje se dostavljaju prije uspostavljanja i izmjene
funkcionalnog bloka vazdušnog prostora**

Predmet i oblast primjene

Član 1

Ova Uredba utvrđuje zahtjeve za:

- (1) informacije koje se od strane dotičnih država članica dostavljaju Komisiji, Evropskoj agenciji za sigurnost vazdušnog saobraćaja (EASA), drugim državama članicama i ostalim zainteresovanim stranama prije uspostavljanja ili izmjene funkcionalnog bloka vazdušnog prostora;
- (2) postupke za dostavljanje informacija stranama iz tačke (1) i za podnošenje primjedbi tih strana, prije nego što se Komisija obavijesti o funkcionalnom bloku vazdušnog prostora.

Definicije

Član 2

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se definicije iz člana 2 Uredbe (EZ) br. 549/2004.

Sledeće definicije se takođe primjenjuju:

- 1) *dotične države članice* označava države članice koje su se međusobno dogovorile o uspostavljanju funkcionalnog bloka vazdušnog prostora u skladu s Uredbom (EZ) br. 550/2004.
- 2) *zainteresovane strane* označava susjedne treće zemlje u odnosu na funkcionalni blok vazdušnog prostora, odgovarajući korisnici vazdušnog prostora ili tijela koja zastupaju grupe korisnika vazdušnog prostora i osoblje, kao i pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi koji su susjedni onima unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.

Dokazivanje usaglašenosti

Član 3

Dotične države članice moraju zajednički dostavljati informacije navedene u Aneksu ove Uredbe kako bi se dokazale da su ispunjeni zahtjevi iz člana 9a Uredbe (EZ) br. 550/2004.

**Postupak za razmjenu informacija za nove funkcionalne blokove
vazdušnog prostora**

Član 4

1. Dotične države članice moraju dostaviti Komisiji informacije navedene u Aneksu najkasnije do 24. juna 2012. godine. Najkasnije nedjelju dana po prijemu tih informacija, Komisija ih stavlja na raspolaganje EASA-i, drugim državama članicama i zainteresovanim stranama, kako bi mogli dati svoje primjedbe.
2. Primjedbe EASA-e, drugih država članica i zainteresovanih strana dostavljaju se Komisiji najkasnije dva mjeseca po prijemu informacija. Komisija će bez odlaganja saopštiti primljene primjedbe i svoje sopstvene primjedbe dotičnim državama članicama.
3. Dotične države članice moraju propisno razmotriti primljene primjedbe prije uspostavljanja svog funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.

Izmjena uspostavljenog funkcionalnog bloka vazdušnog prostora

Član 5

1. Za potrebe ove Uredbe, uspostavljeni funkcionalni blok vazdušnog prostora će se smatrati izmijenjenim kada predložena izmjena dovede do promjena definisanih dimenzija funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.
2. Najmanje šest mjeseci prije implementacije izmjene, dotične države članice moraju zajednički obavijestiti Komisiju o predloženim promjenama i dostaviti informacije o razlozima za promjene, kojima se prema potrebi ažuriraju informacije dostavljene za uspostavljanje funkcionalnog bloka vazdušnog prostora. Najkasnije nedjelju dana po prijemu tih informacija, Komisija ih stavlja na raspolaganje EASA-i, drugim državama članicama i zainteresovanim stranama, kako bi mogli dati svoje primjedbe.
3. Primjedbe EASA-e, drugih država članica i zainteresovanih strana dostavljaju se Komisiji najkasnije dva mjeseca po prijemu informacija. Komisija će bez odlaganja saopštiti primljene primjedbe i svoje sopstvene primjedbe dotičnim državama članicama.
4. Dotične države članice moraju propisno razmotriti primljene primjedbe prije izmjene svog funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.

Funkcionalni blokovi vazdušnog prostora koji su već uspostavljeni

Član 6

Dotične države članice koje su već uspostavile funkcionalni blok vazdušnog prostora prije stupanja na snagu ove Uredbe, moraju osigurati da se zahtijevane informacije navedene u Aneksu, koje nisu već dostavljene kao dio njihovog obavještenja, dostave Komisiji najkasnije do 24. juna 2012. godine.

Stupanje na snagu

Član 7

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana njenog objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Ova Uredba je u potpunosti obavezujuća i direktno se primjenjuje u svim državama članicama.

U Briselu, 24. februara 2011. godine.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

ANEKS

INFORMACIJE KOJE SE DOSTAVLJAJU

DIO I

Opšte informacije

1. Dotične države članice navode:
 - (a) tačku za kontakt za funkcionalni blok vazdušnog prostora;
 - (b) definisane dimenzije funkcionalnog bloka vazdušnog prostora;
 - (c) zajednički imenovane pružaocce usluga u vazdušnom saobraćaju i pružaocce meteoroloških usluga, ako je primjenljivo, i njihove odgovarajuće oblasti odgovornosti;
 - (d) pružaocce usluga u vazdušnom saobraćaju koji pružaju usluge bez sertifikacije u skladu sa članom 7 stav 5 Uredbe (EZ) br. 550/2004 i njihove odgovarajuće oblasti odgovornosti.
2. Dotične države članice dostavljaju sledeće informacije o zaključenim sporazumima u vezi sa uspostavljanjem ili izmjenom funkcionalnog bloka vazdušnog prostora, uključujući:
 - (a) kopiju dokumenata koji odražavaju međusobni dogovor dotičnih država članica o uspostavljanju funkcionalnog bloka vazdušnog prostora;
 - (b) informacije o sporazumima između nacionalnih nadzornih organa u funkcionalnom bloku vazdušnog prostora;
 - (c) informacije o sporazumima između pružaoca usluga u vazdušnom saobraćaju u funkcionalnom bloku vazdušnog prostora;
 - (d) informacije o sporazumima između nadležnih civilnih i vojnih organa u vezi s njihovom uključenošću u upravljačke strukture funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.
3. Dotične države članice mogu se referisati na informacije koje su već dostavljene Komisiji kao dio implementacije Jedinstvenog evropskog neba.

DIO II

Zahtjevi iz člana 9a stav 2 Uredbe (EZ) br. 550/2004

Dotične države dostavljaju informacije, uključujući prpratnu dokumentaciju, koje se odnose na zahtjeve iz člana 9a stav 2 Uredbe (EZ) br. 550/2004.

1. Sigurnosni slučaj funkcionalnog bloka vazdušnog prostora

U vezi sa sigurnosnim slučajem funkcionalnog bloka vazdušnog prostora dostavljaju se sledeće informacije:

- (a) zajednička politika sigurnosti ili planovi za uspostavljanje zajedničke politike sigurnosti;
- (b) opis sporazuma u vezi sa istraživanjem nesreća i nezgoda i planovi o tome kako će se riješiti prikupljanje, analiza i razmjena sigurnosnih podataka;
- (c) opis načina na koji se upravlja sigurnošću kako bi se izbjeglo narušavanje sigurnosne efikasnosti unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora; 4
- (d) opis sporazuma kojima se jasno utvrđuju i dodjeljuju odgovornosti i povezanosti u odnosu na postavljanje

sigurnosnih ciljeva, sigurnosni nadzor i prateće prinudne mjere u vezi sa pružanjem usluga u vazdušnoj plovidbi unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora;

- (e) dokumentacija i/ili izjave da je sigurnosna procjena, koja uključuje identifikaciju opasnosti, procjenu i ublažavanje rizika, sprovedena prije uvođenja operativnih promjena koje su posljedica uspostavljanja ili izmjene funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.

2. *Optimalna upotreba vazdušnog prostora uzimajući u obzir tokove vazdušnog saobraćaja*

Dotične države dostavljaju sledeće informacije:

- (a) opis odnosa s odgovarajućim mrežnim funkcijama za upravljanje vazdušnim prostorom i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja iz člana 6 Uredbe (EZ) br. 551/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta ⁽¹⁾, uključujući koordinaciju, dogovore i postupke za postizanje optimalne upotrebe vazdušnog prostora;

- (b) u vezi s upravljanjem vazdušnim prostorom unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora koji nije obuhvaćen mrežnim funkcijama iz člana 6 Uredbe (EZ) br. 551/2004, informacije o:

- rješenjima za integrisano upravljanje vazdušnim prostorom,
- odredbama za razmjenu podataka o upravljanju vazdušnim prostorom,
- rješenjima za efektivno kooperativno donošenje odluka;

- (c) u vezi sa koordinacijom u stvarnom vremenu unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora:

- opis o načinu na koji se upravlja prekograničnim aktivnostima ako se stvore nove oblasti koje proizlaze iz uspostavljanja ili izmjene funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.

3. *Usklađenost sa evropskom mrežom ruta:*

Dotične države članice dostavljaju informacije kojima se dokazuje da su projektovanje i implementacija ruta za funkcionalni blok vazdušnog prostora usaglašeni i izvedeni u skladu sa uspostavljenim postupkom za cjelokupnu koordinaciju, razvoj i implementaciju evropske mreže ruta iz člana 6 Uredbe (EZ) br. 551/2004.

Dotične države članice mogu se referisati na informacije koje su već dostavljene Komisiji kao dio implementacije Jedinstvenog evropskog neba.

4. *Cjelokupna dodata vrijednost na osnovu analize troškova i koristi*

Dotične države članice dostavljaju izjave kojima potvrđuju sledeće:

- (a) analiza troškova i dobiti bila je izvedena u skladu sa standardnom praksom industrije, koristeći između ostalog analizu diskontovanog novčanog toka;

- (b) analiza troškova i dobiti pruža usaglašeni prikaz uticaja uspostavljanja ili izmjene funkcionalnog bloka vazdušnog prostora na civilne ili vojne korisnike vazdušnog prostora;

- (c) analiza troškova i dobiti pokazuje cjelokupan pozitivan finansijski rezultat (neto sadašnja vrijednost i/ili interna stopa prinosa) za uspostavljanje ili izmjenu funkcionalnog bloka vazdušnog prostora;

- (d) funkcionalni blok vazdušnog prostora doprinosi smanjenju uticaja vazduhoplovstva na životnu sredinu;

- (e) vrijednosti troškova i koristi, njihovi izvori i pretpostavke na osnovu kojih je razvijena analiza troškova i koristi bili su dokumentovani;

¹ SL L 96, 31.3.2004, str. 20

- (f) obavljene su konsultacije sa glavnim zainteresovanim stranama i dostavljene su povratne informacije o procjenama troškova i koristi koje se odnose na njihovo poslovanje.

5. *Osiguranje nesmetanog i fleksibilnog prenosa nadležnosti kontrole letenja između jedinica za pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju*

Dotične države članice dostavljaju informacije kojima se dokazuje da je prenos nadležnosti kontrole letenja nesmetan i fleksibilan unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora. Ovo uključuje sledeće informacije o promjenama uvedenim uspostavljanjem ili izmjenom funkcionalnog bloka vazdušnog prostora:

- (a) opis sporazuma za prekogranično pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju;
- (b) sporazumi koji su zaključeni kako bi se poboljšali postupci koordinacije između dotičnih pružaoca usluga u vazдушnom saobraćaju unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora i daljnje planirane inicijative za poboljšanje koordinacije;
- (c) opis sporazuma koji su zaključeni kako bi se poboljšali postupci koordinacije između dotičnih civilnih i vojnih pružaoca u vazдушnom saobraćaju i daljnjih planiranih inicijativa za poboljšanje koordinacije u skladu sa konceptom fleksibilne upotrebe vazdušnog prostora
- (d) opis sporazuma koji su zaključeni kako bi se poboljšali postupci koordinacije sa dotičnim susjednim pružaocima usluga u vazдушnom saobraćaju, i daljnje planirane inicijative za poboljšanje koordinacije.

6. *Osiguranje kompatibilnosti između različitih konfiguracija vazdušnog prostora, optimizacijom, između ostalog, postojećih područja letnih informacija*

Dotične države članice dostavljaju informacije o raspoloživim planovima za postizanje harmonizovane organizacije i klasifikacije različitih konfiguracija vazdušnog prostora unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora. Ovi planovi uključuju:

- (a) načela klasifikacije vazdušnog prostora i organizacije vazdušnog prostora za funkcionalni blok vazdušnog prostora;
- (b) promjene konfiguracije vazdušnog prostora koje nastaju kao posljedica harmonizacije unutar funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.

7. *Regionalni sporazumi zaključeni u okviru ICAO-a*

Dotične države članice dostavljaju spisak postojećih regionalnih sporazuma zaključenih u skladu sa okvirom uspostavljenim u Aneksu 11 Čikaške konvencije, koji su od značaja u odnosu na uspostavljanje i djelovanje funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.

8. *Postojeći regionalni sporazumi*

Dotične države članice dostavljaju spisak postojećih sporazuma zaključenih s jednom ili više dotičnih država članica, uključujući i one sklopljene s trećim zemljama, koji su od značaja u odnosu na uspostavljanje i djelovanje funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.

9. *Evropski ciljevi efikasnosti*

9.1 Dotične države članice dostavljaju informacije o sporazumima zaključenim kako bi se olakšala usklađenost sa evropskim ciljevima efikasnosti navedenim u članu 11 Uredbe (EZ) br. 549/2004.

9.2 Dotične države članice mogu se referisati na informacije koje su već dostavljene Komisiji u skladu sa 6 odredbama člana 5 Uredbe Komisije (EU) br. 691/2010 ⁽²⁾.

² SL L 201, 3.8.2010, str. 1